

A balogfai kastély története

A mai kastély földszinti részének délkeleti traktusába beépített boltozatos kúriát Akats József felesége, herényi Gotthárd Éva emeltette. Ő 1786-ban hunyt el, ezért az építkezés ideje ezen időpont elé tehető.

A nagyunyomi Akats család őse, Akats Lóránd 1555-ben kapott adományként földbirtokokat Kisunyomban és Nagyunyomban.

Akatsné Gotthárd Éva halála után fiára, Akats Gáborra szállt az épület. 1826-ban már Akats Gábor özvegye, Nirosos (Roboz) Terézia volt az épület tulajdonosa, aki a kúriát klasszicista stílusú kastélyvá építette ki a földszinti rész kibővítésével és emelet ráépítésével. Az eseményre egy emléktábla utal, amely a kastély bal oldali oldalhomlokzatának

bal oldalán került elő a vakolat alól a felújítás során.

A kőtáblán az „ÉPETETE / T. AKATS GÁBOR UR / OZVEGYE / T.

NIROBOSZ THERESIA / ASZ. THERESIA ES BORBALA / LEANYAINAK / MDCCCXXVI.” felirat olvasható.

Ekkor készültek el a kastély mára lebontott melléképületei is.

A kőtáblán említett lányok közül Akats Terézia Szalay Imre

A két világháború között már a László család tulajdonát képezte az épület, 1925-ben dr. László Kálmán szombathelyi ügyvédnek 314, 1935-ben özv. László Kálmánnéknak 125 kat. holdas birtoka volt a településen.

Az özvegytől a birtokot és az épületet Kovács Elemér bérelte, egészen 1945-ig ő lakott a rezidenciában.

A II. világháború alatt kifosztották az épületet, amely az államosítás után a Jáki Állami Gazdaság, majd a Szombathelyi Állami Tan gazdaság kezelésébe került. A kastélyban irodákat, konyhát és szállást helyeztek el, melléképületeit lebontották, parkját megcsonkították.

Később lakásokat alakítottak ki a kastélyban, amelynek tulajdonosa az 1980-as években a helyi tanács lett. Az épület 1990-ben – a kastélyprogram keretében – magántulajdonba került, és 1992-től kezdve teljesen felújították.

A kastélyt 8 hektáros, ligetes kialakítású park veszi körül, amelynek különösen tisztafái jelentősek, de magaskőrisek, ezüsthársak és platánok is állnak benne. A park megmaradt részét szintén helyreállították.

Márfi Ernőné Kiss Anita

A kastély építészeti leírása:

Szabadon álló, egyemeletes, T-alaprajzú épület, sarkait armírozás (sarok kövek kidomborítása) díszíti. Főhomlokzata 2+3+2 osztású, közepén középrizalit lép ki a fal síkjából, amely előtt a széleken 2 toszkán jellegű pilléren, közepén 2 toszkán jellegű oszlopon nyugvó, vaskorlátos erkély húzódik. A földszint nyílásai félköríves záródásúak, gazdag keretelésűek, a homlokzati szakasz ablakai felett félkör alakú, sugaras díszítésű szemöldökpárkány húzódik. Az emelet középrizalitjának keretelt félköríves nyílásai között ion pilaszterek (falból kiugró pillér) láthatók, a rizalit felett nincs oromzat. A homlokzati szakasz egyenes záródású. A hátsó homlokzata 1-2-2 osztású, közepén – a lépcsőházat magában foglaló – rizalit lép ki a fal síkjából, amelyet timpanon zár le, tükrében kör világítóablak látható. Bal- és jobb oldali oldalhomlokzata 2 tengelyes.

Belsejében a földszint régi traktusa boltozatos kiképzésű, a többi része síkmennyezetes. Az emeleti szobákban csillagparketta található, az emeletre öntöttvas korláttal ellátott lépcső vezet fel. A kastélyt újonnan emelt téglafal övezi, a vas kapuzárnyakat pillérek tartják.

Forrás: Virág Zsolt: Magyar Kastélylexikon
Vas megye kastélyai és kúriái 10-11. o.
Bp., 2004.

táblabíróhoz, Akats Borbála hodászi Hodászy János táblabíróhoz ment feleségül 1835 és 1845 között. 1835-ben még nem, de 1845-ben már balogfai lakosként említették a két férjet. Az 1850-es évekbeli első telek- könyvi összeírás során már Szalay Imrét tüntették fel a kastély körüli terület tulajdonosaként.

Később Akats Mihály volt a rezidencia tulajdonosa, aki 1874-ben bekövetkezett halálakor – mintegy 15.000 Ft értékű – balogfai uradalmát a szombathelyi Emberbaráti Egylet betegházára hagyta, ekkor a hagyatékhoz tartozó lovakat, állatokat, gazdasági eszközöket, terményeket, hintókat, valamint a kastély bútoraikat elárverezték.

1882-ben már Borsics Béla tulajdonában állt az épület, akit ebben az évben – hodászi Hodászy Margittal való házasságkötésekor – már balogfai birtokosként említették. Borsics idején a dencia eklektikus stílusú architektúrárt kapott.

TARTALOM

Megszólal a csengő	2. oldal
Vizsga	2. oldal
Gyémántlakodalom	3. oldal
Az ezüst tó kincse	3. oldal
A Jó tanuló rendes segítő	3. oldal
Focicsapatunk	4. oldal

A Földhivatalok szerepe a parlagfű elleni hatósági tevékenységben

Folytatás előző számunkból.

A Földhivatali Hálózat 2005-ben 17.635 db parlagfű foltot azonosított, és vett fel róla jegyzőkönyvet 17.499 hektár területen – az esetek jelentős részében a Növényvédelmi Szolgálat felügyelőjével közösen. 2006-ban a nagyobb összefüggő területekre helyezve a hangsúlyt 7140 db parlagfű folt adatait adták át a földhivatalok 13.947 ha területen. (Forrás: Országos parlagfű nyilvántartó térinformatikai rendszer.)

Ezúton szeretnénk felhívni a tisztelt földtulajdonosok figyelmét, hogy amennyiben a személyi adatokban és a tulajdonjogban, valamint a földhasználatban bekövetkezett változásokat nem jelentik be a Földhivatalban, az eljárás az illetékes hatóság a régi nyilvántartási adatok alapján folytatja le.

A termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény 25/A. §-a előírja a földhasználat bejelentési kötelezettségét. Idézzük a paragrafus (2) és (3) bekezdését:

„(2) Aki szerződés alapján termőföldet használ, s annak területe – a földrészletek számától függetlenül – az egy hektárt meghaladja, köteles a szerződést annak megkötésétől számított harminc napon belül a földhivatalhoz nyilvántartásba vétel céljából benyújtani.

(3) Aki saját tulajdonú vagy olyan termőföldet használ, amely közeli hozzátartozója [Ptk. 685. § b) pont] tulajdonában vagy más jogcímen a rendelkezése alatt áll, a földrészlet vagy földrészletek (1) bekezdés szerinti adatait köteles a földhivatalnál a használatba vételtől számított harminc napon belül bejelenteni. Ha a használó nem a tulajdonos, a bejelentést a tu-

lajdonosnak is alá kell írnia.”

Az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény pedig előírja, hogy az ingatlanok adásvételével kapcsolatos szerződéseket a körzeti Földhivatalokhoz a megfelelő adatok és jogok ingatlan-nyilvántartásba, a tulajdoni lapra történő bejegyzésére be kell nyújtani. A törvény 3.§ (2) bekezdése szerint:

„(2) Az okiraton alapuló bejegyzés keletkezteti az átruházáson alapuló tulajdonjogot, továbbá a szerződésen alapuló vagyonkezelői jogot, földhasználati jogot, haszonélvezeti jogot és a használati jogát, a telki szolgalmi jogot, a jelzálogjogot (önálló jelzálogjogot).”

Az 5.§ (2) és (6) bekezdése szerint:

„(2) Az ellenkező bizonyításáig az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett jogról és feljegyzett tényről vélelmezni kell, hogy az fennáll, és az ingatlan-nyilvántartás szerinti jogosultat illeti meg. (6) Az ingatlan-nyilvántartásban feltüntetett adatokkal szemben a bizonyítás azt terheli, aki az adatok helyességét, valóssággal egyezőségét vitatja.”

Az elmúlt év tapasztalatai alapján az is célszerűnek látszik, hogy a tulajdonos, földhasználó egyeztesse le a természetbeni állapotot az ingatlan-nyilvántartási térképpel, mivel nem egy esetben a nyilvántartás szerinti tulajdonos nem a saját földrészletét művelte, vagy részben „átművelt” mások területére. Már kirótt bírság, meghozott közérdekű védekezést elrendelő határozat esetén a helyzet tisztázása hosszas jogorvoslati eljárást eredményez, de a parlagfű mentesítési kötelezettség alól akkor sem mentesít.

Megszólal a csengő

Még néhány nap, és megszólal az iskolacsengő. Eltelt ez a nyár és mindenki vegyes érzelmekkel gondol szeptember 3-dikára. Van, aki örül annak, hogy újra találkozhat osztálytársaival, barátaival és lesznek olyanok,

sokszor megoldatlannak tűnő problémákat.

Kedves Diákok!

Kívánjuk nektek, hogy az előtetek álló tanévben, tanáraitok és születek segítségével a benetek szunnyadó képességeket

a lehető legmagasabb szintre fejlesszitek. A legmagasabb szinten próbálatok eleget tenni a rátok váró kihívásoknak. Tudnotok kell, hogy valamennyien tehetségesek vagytok valamiben és ezt a valamit bármilyen áron

el kell érnetek. akik bánkódnak amiatt, hogy vége lett a szabadságnak, a nyárnak.

Különös izgalmat érezhetnek azok, akik először lépik át az általános vagy középiskola küszöbét. Vajon milyen lesz az új környezetük, hogyan viszonyulnak hozzájuk társaik?

Nem kell aggódnia; reméljük sikerül majd megoldani a

el kell érnetek.

Ehhez kívánunk sok sikert, erőt és kitartást.

Váci Hihály versével búcsúzzunk tőletek:

„Nem elég a jóra vágyani:

A jót akarni kell!

És nem elég akarni:

De tenni, tenni kell!

A jószándék kevés!”

Vizsga

Boldogan készült vizsgára a diák, bánat borul szívére, -ha morcos vizsgabiztost lát.

Nem könnyű helyzete, tudja Ő ezt nagyon mert a biztos nem remete, Ő-hajadon.

Felel a kérdésre, -körültekintően, figyelve a bájos biztost, mennyire megértő. Felcsillan a szeme, szép szó hallatára, elégedett-e a válasz sokrétű, szépen lemezett voltával.

Ám a biztos elmereng, nem figyel reá fáradt már a hallottaktól, hisz a vizsga végére jár.

Ne búsulj hát barátom, az eredmény meg van már nem hiába tanultál, négy hosszú esztendőn át.

Lajos János
falunk lakója

T

T

TOLDI AUTÓSISKOLA

Szombathely
Hollán Ernő u. 7.

telefon:
06-20/9-520-300
06-70/318-54-87

e-mail:
toldisuli@chello.hu

nyitva: h-p 9-17-ig

délelőtti, délutáni, kétműszakos

KRESZ tanfolyam indul

szeptember 5-én

szeptember 7-én 17.30-kor

Balogunyomban a Kultúrházban

Jelentkezni a helyszínen
ill. telefonon vagy e-mail-ben

Számítógépes oktatás,
résztételtetés, kölcsöntankönyv!

A

Kétféltű

B

Kétféltű

M

Moped

Gyémántlakodalom

Bensőséges ünnep helyszíne volt augusztus 20-án a templom és a klubhelyiség: Szávicza László és felesége, Baán Terézia 60. házassági évfordulóját ünnepelte családjával.

Szentmise keretében áldotta meg az idős házaspárt Dr. Rátkai László plébánosunk, emlékeztetve a jelenlévőket a hatvan évvel ezelőtti – 1947. augusztus 24-én – tett házassági esküre.

A klubban terített asztallal várta hét gyermeke, kilenc unokája, hat dédunokája a 94 éves Laci bácsit és a 82 éves Teri nénit (Nennét).

Az unokák köszöntője és az elfogyasztott ünnepi ebéd után

meghitt beszélgetésekkel, az alkalomra készített fényképalbum ihlette emlékek segítségével idéztük fel a házaspár küzdelmes, de mégis gazdag, példamutató hatvan évét.

Megtiszteltetés volt számomra, hogy az ünnepségnek nem csak a falu polgármestereként, hanem a gyerekek egykori játszótársaként is részese lehettem.

Laci bácsi! Teri néni! A falu nevében ez úton is gratulálok a ritka évfordulóhoz, kívánok jó egészséget, és további együttöltött békés éveket.

Németh Ottó polgármester

A jó tanuló rendes segítői

Hol volt, hol nem volt, a szoba asztalán volt egy szép, piros toll. Nem a toll volt piros, hanem a szára. A tolla acélból volt, de úgy fénylett, mint az ezüst.

Ahogy a reggel benevetett az ablakon, a pirosszárú toll kopantott egyet az asztalon.

– Hát téged mi lelt? – kottyogott mellette a tintásüveg. – Talán már reggel van?

– Bizony az – nyújtózkodott a toll. – Föl is akarom ébreszteni a gazdát. Derék fiú, mindig a gondomat viseli. Soha nem tesz a tartómba anélkül, hogy meg ne törölné a hegyemet. Megérdemli, hogy én is a kedvébe járjak.

– De már abban én is segíték – kottyantott közbe a tintásüveg. – Én is elégedett vagyok a kisgazdával. Nem hagyott szanaszét, nem tesz fejfelé a táskába. Nyitva sem felejt, hogy valami nyalakodó légy fejest ugorjék belém. Bizony, segíték keltegetni én is.

Piros toll kopogott, tintatartó topogott. Fölnézett erre álma-

ból az írka is. Mikor megtudta, miről van szó, neki is jókedve támadt.

– Hahó, én is itt vagyok, engem se hagyjatok ki! Én is szeretem a kisgazdát. Soha nem ért hozzám maszatos kézzel. Seholy gyűrődést nem találtok rajtam. Sem kávéval nem itat, sem vajjas kenyérral nem etet. Én is ébreszgetem, ahogy tudom.

Piros toll kopogott, tintatartó topogott, irkalevél susogott.

László diák felnyitotta a szemét. Legelőször az asztal felé nézett. A jó gazda összemosolygott rendes segítőivel.

(Móra Ferenc)

Az ezüst tó kincsei

A Plitvicei tavak lélegzetelállító kulisszái előtt egykor minden évben fiatal párok százai mondták ki a boldogító igent egy közös esküvői szertartás keretében. A 60-as években ugyanezen a helyen fogadott örök barátságot Old Shatterhand és az apacs Winnetou, igaz, csak Karl May Az ezüst tó kincse című regényének megfilmesítésekor. Éppen ezeken az idillikusan pompázó tavakon és ebben a kiterjedt erdőszélességben tört ki 1991-ben a háború az egykori Jugoszlávia köztársaságai, a Horvát és a Szerb Köztársaság között. Négy év után húzódtak vissza a megszállók, és 1995 nyarától a nemzeti park újra, az immár független Horvátországhoz tartozik.

A 20 ezer hektáros nemzeti park a Horvát Karsztvidéken található, a Kis-Kapella és a Pleševica hegyvonulatokat elválasztó völgyben. A nemzeti park több mint 200 négyzetkilométeren terül el. A leglátványosabb részek azonban maguk a tavak, melyek összes területe „csak” két négyzetkilométer. Két legnagyobb tava a Kozjak és a Prose, ezek 1000-1500 négyzetméteres vízfelületétől a legapróbb tavcskáig minden méret megtalálható. A hegyvidék domborzatának köszönhetően minden tó más-más magasságban helyezkedik el. A tórendszer legfelsőbbike 600 m magasságban terül el, s a medréből kilépő víz 7,2 km távolságot megtéve, számtalan zuhatagon végigvezető izgalmas kalandozás után érkezik meg az alsóbb 150 m-es magasságban fekvő utolsó tóba. Mivel a tavak egymással kapcsolatban vannak – átfolyik egyikből a másikba a víz –, számtalan vízesés alakult ki a tavak között.

Természetes módon a tavakat tápláló hegyi patakok is zuhatagokkal, vízesésekkel tarkítják a tájat. Számtalan kanyarulattal, csendben keresi útját a jelentéktelen Plitvice-patak a kiterjedt lombos erdőszélességben. Célja egy

sokkal szélesebb folyó, amivel furfangos módon egyesül: 71 méter magasságból ömlik a Plitvice ezüstösen csillogó vize a Korana-folyóba. Több millió év alatt a Korana mély völgyet vájta a Kapela-hegység déli vidékén.

A terület gazdag a mészkő lepusztulásának, a karsztosodásnak különböző formáiban. Ez a tündéri szépségű tó-sorozat is egy ilyen karsztos folyamat eredménye. Az említett völgyben lefutó Korona patak hatalmas mésztufa gátakat hozott létre, amelyek elgátolták

a keskeny völgyet és felduzzasztották a patak vizét. A karsztos folyamat érdekessége az, hogy itt a mésztufa hideg vízből válik ki. Gyakoribb ugyanis a melegvízes mésztufa lerakódás.

A tavak színét megpillantva akár csodára is gondolhatnánk, de ha közelről megszemléljük a tavak között emelkedő gátak anyagát, könnyen magyarázatra találhatunk. A csapadékból származó szén-dioxidot is tartalmazó s a kőzetrepedésekben lefelé szivárgó víz rendületlenül támadja a mészkövet, és azt kémiai folyamatok során feloldja. Ezáltal olyannyira szélesíti a kőzet repedéseit, hasadékait, hogy hamarosan az összes víz eltűnik a felszínről, s földalatti patakmedrekben gyűlik össze, végül hosszabb-rövidebb földalatti utat követően valamilyen karsztforrásban bugyog ismét felszínre. Ekkor a hőmérséklet

Folytatás a 4. oldalon

Második volt a focicsapatunk a megyei I. osztályban

Augusztus 19-én még a nap is szebben sütött. Ezen a napon mindenki a csapatból úgy játszott, ahogy a futball nagykönyvében meg van írva. A csapat igazi csapat volt. Folyt a labda lábról lábra, ahogy azt egy Real Madrid–Manchester United meccsen szokott. Ennél jobb szezonkezdést egy balogunyomi szurkoló sem tudott volna elképzelni, főleg az ellen a Kemenesalja ellen, aki a tavalyi évadban kétszer is legyőzte csapatunkat.

Az „aranycsapat”: Ádám László, Dávid Imre, Eredics Milán, Horváth Imre, Varga Miklós, Dávid László, Dávid Zoltán, Schweitzer Kornél, Pék Krisztián, Rekovác Balázs, Rekovác Gergely, Csitos László, Svajda Gábor.

Gólszerzők: Dávid László 1, Eredics Milán 3, Rekovác Gergely 1, Schweitzer Kornél 1.

Eredics Milán 3 góljával holtversenyben vezeti az osztály góllövő listáját.

Hajrá Balogunyom!!!

Az ezüst tó kincsei

Folytatás a 3. oldalról

növekedés valamint a hidrosztatikus nyomás csökkenése következtében a víz szén-dioxid tartalma elillan, ami pedig a vízben oldott mészke kicsapódását eredményezi. A laza mészpép minden a folyó mederben lévő szilárd felületen megtelepszik, mészkéreg vonja be a mederfenéken lévő kőzetet éppúgy, mint a vízbe hullott ágakat, fatörzseket. Ahol a víz apró cseppekbe fröccsen szét, ott a megnövekedett felületen a szén-dioxid párolgása erősebb, s így a mész kiválás is intenzívebb, így keletkeznek azok a természetes gátak, melyek a Plitvicei Nemzeti Park területén évente akár 10-30 mm-rel is vastagszanak.

A tavakat mindenütt erdők szegélyezik. A luccal, erdei- és vörösfenyővel, valamint nyírral vegyes bükkösök szinte a víz széléig érnek. Bennük a gazdag aljnövényzetben ott láthatjuk a turbánliliom (*Lilium martagon*) és ciklámen (*Cyclamen europaeum*) színpompás virágait is. Helyenként a partokat mocsaras rétek szegélyezik, ahol a tőzegmoha (*Sphagnum sp.*) zöldes barna foltjai emelkednek ki. Rajtuk kereklevelű harmatfű (*Drosera rotundifolia*) és a gyomorbetegségek gyógyítására felhasznált vidrafű (*Menyanthes trifoliata*) tenyészik. A sekélyebb parti vízben nád és sás nőtt fel, megfelelő fészkelő helyet biztosítva a tavakon mindig megfigyelhető tőkésrécéknek (*Anas platyrhynchos*).

Tekintettel arra, hogy itt a közlekedés – még gyalogosan is – nehéz, a turistákat palló úton vezetnek végig a területen. A turistaút csak néhány helyen visz a lejtős szárazföldön. A völgyben lefelé haladva, az szurdokszerűen összeszűkül, ami csak egészen kicsi tavacsák kialakulását teszi

lehetővé. Ugyanakkor itt jöttek létre a legnagyobb – 30-40 méteres – és legszebb vízesések, mint a Korona és a Plitvice. A nagyobb tavakon akár egy 15 perces sétahajókázással körutazást is tehetünk. A természetvédelmet és a turizmust remekül összekapcsolták, mert a természetvédelmi hatóságok irányítják az idegenforgalmat vállalati keretben, de úgy, hogy a természet ne károsodjon. Hogy ezt sikeresen lehet csinálni, arra bizonyíték az, hogy a Plitvicei Nemzeti Park

önfenntartó, sőt a bevételekből még fejlesztésre is jut.

A Plitvicei tavakat 1949-ben nyilvánították nemzeti parkká. A park turisztikai terhelése egyedülálló volt a 90-es évek elején. Évente csaknem 750.000 ember kereste fel a vidéket, és közel 2000 dolgozó gondoskodott arról, hogy egy attraktív park jöhessen létre és ápolat kiszolgáló létesítmények várják a látogatókat. Plitvice fényes korszaka azonban 1991. március 31-én lezárult: ezen a napon heves harcok kezdődtek a térségben, a vészterhes időszaknak csak 1995 nyarán szakadt vége.

A Plitvicei Nemzeti Park természeti értékeit tekintve egyedülálló kincseket rejt, ezt jelzi az is, hogy az UNESCO 1979-ben a világörökség részévé választotta a régiót.

Ezúton értesítem a község minden kedves lakóját, hogy **megrendelésre vállalom:**

- temetési koszorúk, sírcsokrok
- tűzött virágtálak
- virágkosarak
- szálvirágok díszítését
- virágcsokrok

elkészítését!

Állandó megrendelőimnek 15% kedvezmény!

Helyszíni kiszállítást mennyiségtől függően megoldom!

KEDVEZŐ ÁRAK!

Szabó Zsoltné Merőtei Mária
számlaképes virágkötő
Ják, Móricz Zsigmond u. 10.
Tel.: 06-70/609-5809

Felhívás

Ezúton szeretném tájékoztatni falunk lakóit, hogy a Plitvicei tavakhoz történő kirándulás második csoportjába történő jelentkezés végső határideje 2007. szeptember 15.

Várhatóan valamelyik szeptember végi szombaton lesz a második kirándulás (kellő számú jelentkező esetén: min. 13 fő).

Az utazási feltételek meg egyeznek az előző újságunk számában leírtakkal.

Kérem, hogy akik szeretnének eljönni az alábbi telefonszámon vagy személyesen jelentkezzenek:

Márfi Ernőné Kiss Anita
94/356-635 / este
94/505-427 / délelőtt

